

**BANSKOBYSŤRICKÝ
SAMOSPŤRVNÝ KRAJ**

KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA
Banskobystrického samosprávneho kraja
za rok 2021

Obsah

1	Úvodné slovo predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja	3
2	Identifikačné údaje BBSK.....	5
3	Charakteristika BBSK.....	5
3.1	Základná charakteristika BBSK.....	5
3.2	Geografické podmienky, demografické údaje, symboly.....	6
4	Organizačná štruktúra BBSK.....	9
5	Plnenie funkcií BBSK v roku 2021	9
5.1	Materská účtovná jednotka	9
5.2	Banskobystrický samosprávny kraj	10
5.2.1	Oblasť vzdelávania	10
5.2.2	Oblasť kultúry	12
5.2.3	Oblasť sociálnej starostlivosti a zdravotníctva.....	14
5.2.4	Oblasť dopravy a cestnej infraštruktúry.....	15
5.2.5	Oblasť cestovného ruchu a regionálneho rozvoja	17
5.2.6	Obchodné spoločnosti BBSK.....	18
6	Informácie o stave a vývoji BBSK v roku 2021	20
6.1	Oblasť rozpočtu	20
6.1.1	Príjmy BBSK.....	21
6.1.2	Výdavky BBSK	22
6.1.3	Úrad BBSK	23
6.2	Oblasť účtovníctva.....	25
6.2.1	Výsledok hospodárenia podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov	25
6.2.2	Bilancia aktív a pasív	26
6.3	Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	26
7	Predpokladaný budúci vývoj.....	27
7.1	Bežný a kapitálový rozpočet a finančné operácie.....	27
7.2	Výdavky BBSK podľa programov.....	27
8	Záver.....	28
9	Prílohy.....	28

1 Úvodné slovo predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja

Vážení občania Banskobystrického samosprávneho kraja,

je známe, že jeden z najlepších spôsobov ako sa neustále zlepšovať, spočíva v pravidelnej bilancii minulosti. Nastavovať si nové ciele a vyššie méty je dôležité tak v podnikaní, ako aj vo výkone verejnej funkcie. Keďže mi na neustálom zlepšovaní záleží, dovoľte mi pár vetami zhrnúť rok 2021, nakoľko opäť nadišiel čas ohliadnuť sa poza rameno.

Uplynulý rok 2021 bol druhým rokom pandémie ochorenia COVID-19. Banskobystrický samosprávny kraj najprv prijal niekoľko opatrení v boji s týmto ochorením, napríklad realizoval pravidelné testovanie, otvoril karanténne centrá, a v mnohom suploval úlohy štátu.

Prinášali sme vlastné riešenia, ktoré pomáhali definovať postupy na národnej úrovni – jedným z nich bola napríklad myšlienka veľkokapacitných očkovacích centier. Tie sa neskôr stali súčasťou národnej stratégie boja proti pandémie.

Keďže Banskobystrický kraj je najväčším krajom na Slovensku, rozprestiera sa po nížinách a horách, bolo potrebné myslieť aj na tých ľudí, ktorí nemajú jednoduchý prístup k očkovaciemu centru. Preto sme prišli s iniciatívou výjazdového očkovania, ktoré dopravilo vakcínu aj k tým, ktorí by sa k nej inak dostali len ťažko. Toto opatrenie pomohlo zvýšiť zaočkovanosť v našom kraji, a to aj v oblastiach s dovtedy minimálnou zaočkovanosťou.

Vďaka nášmu členstvu v Európskej únii, rýchlosti výroby a dodania vakcín, a v neposlednom rade usilovnej práci lekárov a zamestnancov BBSK, sa nám podarilo ku koncu roka 2021 v kraji zaočkovať vyše 278 000 ľudí. To je takmer 300 tisíc ľudí, ktorým vakcína pomohla vrátiť sa do života a chrániť seba a svojich blízkych.

Jednou z vrcholných priorít výkonu môjho mandátu počas tohto volebného obdobia je rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry – mostov a ciest. Spoločnými silami sa nám podarilo dosiahnuť rekordné čísla v počte zrekonštruovaných kilometrov. Koncom roka 2021 bolo zrekonštruovaných takmer 600 kilometrov ciest II. a III. triedy, na ktoré sme vyčlenili prostriedky z krajského rozpočtu. Navyše, na viac ako 120 kilometrov úsekov sa podarilo získať 36,4 milióna eur z eurofondov, pričom tieto prostriedky sú nezanedbateľnou pomocou v zlepšovaní kvality života v našom kraji. Tieto výsledky stoja zvlášť za zmienku, nakoľko sme v kraji s projektmi v tejto oblasti začínali takmer od nuly. Veľká vďaka patrí opäť kompetentným zamestnancom v rámci BBSK.

V oblasti rekonštrukcie ciest sme úspešne zavřšili kuriózný príbeh rekonštrukcie cesty medzi Muráňom a Muránskou Hutou. Táto komunikácia bola čerstvo zrekonštruovaná, a to novou a nákladnou metódou recyklácie za studena, ktorá zabezpečuje dlhšiu životnosť vozovky, aj vďaka odfrézovaniu hrubšej časti vozovky. Mimochodom, táto technológia sa používa aj na ďalších úsekoch v kraji. Ešte asfalt nestihol ani poriadne zaschnúť, už prišli privalové „storočné“ dažde, ktoré cestu podmyli a na niektorých úsekoch po nej nezostalo ani pamiatky. Hlavný ťah na Poprad tým zostal paralyzovaný. V decembri 2021 sa nám však podarilo dodržať sľub občanom a nanovo opravenú cestu opäť otvoriť, a to aj s opatreniami, ktorých účelom je podobným príčinám poškodenia predchádzať.

Posledné týždne roka sme trávili snahou presadiť zákonné garancie, ktoré mali zabezpečiť, aby rušenie nemocničných lôžok nenastalo bez náležitej kompenzácie v ambulantnej sfére. Inými slovami, aby nedochádzalo k zhoršeniu prístupu občanov k lekárskej starostlivosti, pretože tá je naviazaná na kvalitu života v našom kraji. Hoci sa nám túto položku do zákona nepodarilo presadiť, dlhodobu snahu o prilákanie lekárov do kraja alternatívnymi spôsobmi. Pozitívnym príkladom je získanie pľúcnej lekárky do okresu Detva, ktorej kraj pomohol obnoviť ambulanciu po tom, ako tú starú zničila potopa. Dnes pani doktorka ordinuje pod hlavičkou kraja, podobne ako ďalšia pediatrička v rovnakej poliklinike.

V rámci bilancovania je potrebné spomenúť aj záverečnú konferenciu iniciatívy dobiehajúcich regiónov alebo Catching-Up Regions. Tú sme absolvovali v lete 2021 a jej výsledkom sú napríklad: riešenia v oblasti modelu digitalizácie integrovaného dopravného systému, zlepšenia na poli odborného vzdelávania tak, aby bolo v súlade s potrebami pracovného trhu,

vytvorenie prepojenia priemyslu na pracoviská výskumu a vývoja (otvorenie Innolabbu či výzva na Inovačné poukážky) a mnoho ďalšieho. Verím, že iniciatíva do budúcnosti ponúkne ďalšie riešenia. S doterajšími výsledkami sme spokojní.

Na poli kultúry a cestovného ruchu sa nám, napriek pandémie, podarilo zorganizovať množstvo zaujímavých projektov zameraných na dovolenku doma. Portál zahoramizadolami.sk sa naďalej rozvíja a zhrňa na jednom mieste aktivity, ktorými sa môžu občania kraja, ale aj návštevníci, inšpirovať pri plánovaní návštevy u nás. Vybrať si môžu z rozrastajúceho sa portfólia, ktoré v lete 2021 zahŕňalo vyše 40 zážitkov. Hoci pandémia prerušila vzostupný graf návštevnosti a strávených nocí v kraji, verím, že toto prerušenie je len dočasné. Naš kraj má všetky predpoklady na to, aby dokázal prilákať ľudí, preto nevidím dôvod, aby sme ďalšou prácou nemohli zážitky a krásy, ktoré kraj ponúka, ukázať viac a viac ľuďom.

Na záver mi dovoľte spomenúť ešte dva úspechy. Moja vďaka patrí Zastupiteľstvu BBSK, ktoré dostalo ocenenie od Transparency International ako najtransparentnejšie krajské zastupiteľstvo na Slovensku. Som rád, že sa nám vďaka spolupráci naprieč politickým spektrom darilo a darí posúvať kraj vpred. Druhým úspechom je ocenenie Najzamestnávateľ roka 2021, ktorý ÚBBSK vyhralo v kategórii Štátna a verejná správa. Som rád, že ľuďom sa u nás dobre pracuje a rovnako som presvedčený, že ich spokojnosť sa podpisuje aj pod ich nasadenie a výsledky, ktoré zlepšujú život občanov v našom kraji.

Ďakujem.

Ján Lunter.

2 Identifikačné údaje BBSK

Názov:	Banskobystrický samosprávny kraj
IČO:	37828100
Sídlo:	Námestie SNP č. 23 974 01 Banská Bystrica
Vznik:	Nadobudnutím účinnosti zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov vznikol dňa 1. januára 2002 Banskobystrický samosprávny kraj

3 Charakteristika BBSK

3.1 Základná charakteristika BBSK

Banskobystrický samosprávny kraj (ďalej len BBSK) bol založený nadobudnutím účinnosti zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov 1. januára 2002 ako jeden z ôsmich samosprávnych krajov, ako samostatný územný a správny celok Slovenskej republiky. V rámci svojej samosprávnej funkcie plní úlohy vo všetkých oblastiach, ktoré mu boli zverené formou originálnych a prenesených kompetencií. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Hospodárenie sa riadi platnými právnymi normami Slovenskej republiky ako aj všeobecne záväznými nariadeniami samosprávneho kraja, internými smernicami a predpismi. BBSK zabezpečuje a chráni práva a záujmy obyvateľov kraja, stará sa o všestranný rozvoj svojho územia pričom plní hlavne nasledovné kompetencie:

- zabezpečuje tvorbu a plnenie programu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja svojho územia,
- vykonáva plánovacie činnosti týkajúce sa jeho územia,
- obstaráva, prerokúva a schvaľuje územnoplánovacie podklady kraja a územné plány regiónov,
- účelne využíva miestne ľudské, prírodné a iné zdroje,
- vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov a rozvoja kraja,
- zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a iné právnické osoby podľa osobitných predpisov,
- podieľa sa na tvorbe a ochrane životného prostredia,
- vytvára predpoklady na optimálne usporiadanie vzájomných vzťahov sídelných útvarov a ostatných prvkov svojho územia,

- obstaráva a schvaľuje program rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb a spolupracuje s obcami, inými právnickými osobami a fyzickými osobami pri výstavbe zariadení a bytov určených na poskytovanie sociálnych služieb, vytvára podmienky na rozvoj zdravotníctva,
- vytvára podmienky na rozvoj výchovy a vzdelávania, najmä v stredných školách a na rozvoj ďalšieho vzdelávania,
- vytvára podmienky na tvorbu, prezentáciu a rozvoj kultúrnych hodnôt a kultúrnych aktivít a stará sa o ochranu pamiatkového fondu,
- vytvára podmienky na rozvoj cestovného ruchu a koordinuje tento rozvoj,
- koordinuje rozvoj telesnej kultúry a športu a starostlivosť o deti a mládež,
- spolupracuje s obcami pri tvorbe programov sociálneho a ekonomického rozvoja obcí,
- podieľa sa na riešení problémov, ktoré sa týkajú viacerých obcí na území samosprávneho kraja,
- rozvíja spoluprácu s územnými celkami a s orgánmi iných štátov,
- vykonáva ďalšie pôsobnosti ustanovené osobitnými zákonmi.

3.2 Geografické podmienky, demografické údaje, symboly

BBSK sa rozprestiera v južnej časti stredného Slovenska. S rozlohou 9 454 km² je Banskobystrický kraj najväčším krajom v Slovenskej republike. Na juhu hraničí s Maďarskou republikou, na východe s Košickým krajom, na severe s Trenčianskym a Žilinským krajom a na západe s Nitrianskym krajom. Pozostáva z 13 okresov, v ktorých sa nachádza 516 obcí, z toho 24 obcí má štatút mesta. Podľa územno-správneho usporiadania sa člení na 13 nasledovných okresov:

- Banskobystrický okres,
- Banskoštiavnický okres,
- Brezniansky okres,
- Detviansky okres,
- Krupinský okres,
- Lučenecký okres,
- Poltársky okres,
- Revúcky okres,
- Rimavskosobotský okres,
- Veľkokrtíšsky okres,
- Zvolenský okres,
- Žarnovický okres,
- Žiarsky okres.

Okresy Banskobystrického samosprávneho kraja

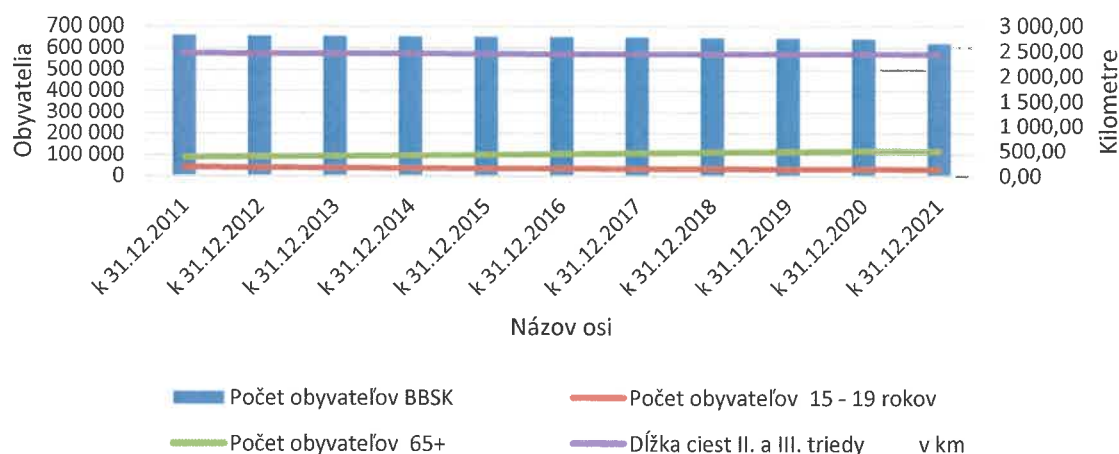

Územie kraja patrí do povodia riek Hron, Ipeľ a Slaná. Územie kraja je mimoriadne bohaté na prírodné krásy. Najnižšie položené miesto je v okrese Veľký Krtíš v obci Ipeľské Predmostie (126 m. n. m.). Najvyšším vrchom na území BBSK je vrch Ďumbier (2 043 m. n. m.), ktorý sa nachádza v okrese Brezno v Nízkych Tatrách. Banskobystrický kraj je kraj s najnižšou hustotou obyvateľstva 65,93 obyvateľov/km².

Prehľad vybraných štatistických ukazovateľov BBSK, ktoré ovplyvňujú podiel Dane z príjmov fyzických osôb určený pre BBSK v zmysle nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve

Štatistické údaje	Počet obyvateľov BBSK	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov	Dĺžka ciest
		15 - 19 rokov	65+	II. a III. triedy v km
k 31.12.2011	660 128	39 646	87 543	2 460,20
k 31.12.2012	658 490	37 954	89 792	2 461,30
k 31.12.2013	656 813	36 228	92 513	2 461,30
k 31.12.2014	655 359	35 211	95 343	2 456,00
k 31.12.2015	653 024	34 357	98 417	2 448,30
k 31.12.2016	651 509	33 194	102 150	2 444,10
k 31.12.2017	649 788	32 146	105 697	2 440,80
k 31.12.2018	647 874	31 544	109 355	2 440,50
k 31.12.2019	645 276	31 232	112 809	2 440,80
k 31.12.2020	643 102	31 257	115 922	2 442,15
k 31.12.2021	620 986	30 107	113 682	2 439,54

Vybrané štatistické ukazovatele 2011 - 2021

V Banskobystrickom kraji pokračuje medziročný úbytok obyvateľov kraja. V roku 2021 klesol počet obyvateľov v porovnaní s rokom 2020 o 22 116 osôb. Vo vekovej kategórii 15 – 19 rokov je zaznamenaný úbytok o 1 150 osôb medzi rokmi 2020 a 2021. V porovnaní s rokom 2011 klesol počet osôb vo veku 15 – 19 rokov až o 9 539 osôb čo je 24,06%. V roku 2021 sme zaznamenali úbytok v kategórii obyvateľov starších ako 65 rokov. V roku 2021 klesol počet obyvateľov starších ako 65 rokov o 2 240 osôb. Kým v roku 2011 tvorili občania kraja starší ako 65 rokov 13,26% celkového počtu obyvateľov kraja, v roku 2021 to bolo už 18,30%.

Z hľadiska odvetví priemyslu je najviac zastúpená výroba kovov a kovových výrobkov, výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov, výroba potravín a nápojov a výroba strojov a zariadení inde nezaradených.

Banskobystrický kraj má najvyššiu výmeru lesných pozemkov v rámci SR a v ťažbe dreva (hlavne vo svojej severnej a severovýchodnej časti), niekoľkonásobne prevyšuje hodnoty iných krajov. Južná časť Banskobystrického kraja je orientovaná na poľnohospodárstvo, hlavne pestovanie hrozna.

Banskobystrický kraj má významnú pozíciu z hľadiska zásob a ťažby nerastných surovín a bohatého výskytu minerálnych, termálnych a liečivých vôd. Územie kraja je mimoriadne bohaté na prírodné krásy. V severnej oblasti kraja je veľmi dobre rozvinutý cestovný ruch a hlavne v zimných mesiacoch sa plne využívajú strediská zimných športov. Nezanedbateľnú úlohu majú aj kúpele a kúpeľná starostlivosť, do povedomia sa dostávajú kúpele Sliach, Kováčová, Dudince, Brusno a ďalšie.

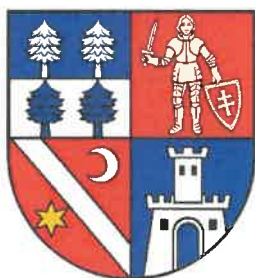
V Banskej Bystrici je sústredené vysoké školstvo a hustá sieť gymnázií, stredných škôl a učilíšť. Svoje pôsobisko tu má Univerzita Mateja Bela, ktorej fakulty (hlavne právnická, ekonomická a financií) sú veľmi vyhľadávanými študentmi z celej SR a Akadémia umení. V oblasti vysokého školstva a siete stredných škôl a gymnázií sú tiež vyhľadávanými mestami Zvolen (Technická univerzita vo Zvolene), Lučenec, Rimavská Sobota a Banská Štiavnica.

V oblasti kultúry je významným centrom mesto Zvolen so sídlom činohry Divadla Jozefa Gregora Tajovského, ktorá každoročne usporadúva prehliadku divadelných hier a divadelných súborov v rámci podujatia Zvolenské zámocké hry. Mesto Banská Bystrica je sídlom opery a baletu tohto divadla.

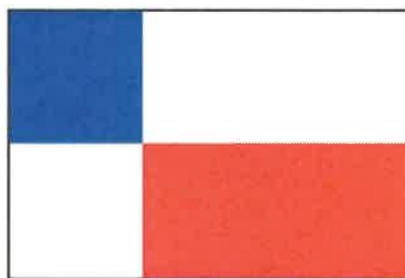
Členitosť a náročnosť terénu v Banskobystrickom kraji nepriaznivo vplýva na výstavbu dopravných komunikácií. Prírodné podmienky sťažujú významnejšie rozvinúť jednotlivé druhy dopravy.

BBSK má svoje symboly, ktoré používa pri výkone samosprávy. Sú to: Erb, Vlajka, Pečať.

ERB

VLAJKA

4 Organizačná štruktúra BBSK

Orgánmi samosprávneho kraja sú predseda BBSK a zastupiteľstvo samosprávneho kraja, ktoré tvorí 49 poslancov. Pri zastupiteľstve pôsobí 10 odborných komisií, z ktorých v roku 2021 pracovalo 10.

Štatutárnym zástupcom Banskobystrického samosprávneho kraja je od 4.12.2017 Ing. Ján Lunter. Výkonným orgánom Zastupiteľstva BBSK a predsedu BBSK je Úrad BBSK, zložený zo zamestnancov. Úrad BBSK riadi riaditeľ Úradu BBSK, ktorý sa zodpovedá predsedovi BBSK. Riaditeľom Úradu BBSK je Ing. Matúš Hollý. Úrad BBSK sa členil podľa činností na odbory a tie ďalej na oddelenia.

Výbor pre audit bol zriadený uznesením Zastupiteľstva BBSK č. 10/2018 v zložení:

Mgr. Mikuláš Pál, Mgr. Maroš Skopal, Ing. Mgr. Božena Kováčová, MHA. Uznesením Zastupiteľstva BBSK č. 216/2019 bola vymenovaná za ďalšieho člena výboru pre audit Ing. Andrea Holubčíková.

Konsolidovaný celok BBSK tvorí materská účtovná jednotka, ktorou je Úrad BBSK, ktorý zabezpečuje administratívne a organizačné veci samosprávneho kraja. BBSK v roku 2021 bol zriaďovateľom 73 rozpočtových organizácií z oblasti vzdelávania a sociálneho zabezpečenia a 43 príspevkových organizácií z oblasti vzdelávania a odvetvia kultúry. BBSK je zakladateľom piatich dcérskych obchodných spoločností so 100 percentným vkladom a 1 pridruženej obchodnej spoločnosti so 49 percentným vkladom. Individuálne účtovné závierky za rok 2021 za materskú účtovnú jednotku, individuálne účtovné závierky rozpočtových a príspevkových organizácií sú uložené v Registri účtovných závierok.

5 Plnenie funkcií BBSK v roku 2021

5.1 Materská účtovná jednotka

Materskou účtovnou jednotkou konsolidovaného celku BBSK je **Úrad BBSK**, ktorý je výkonným orgánom Zastupiteľstva BBSK, predsedu BBSK a ďalších orgánov zriadených Zastupiteľstvom BBSK. Úrad BBSK ako výkonný orgán, tak ako po iné roky aj v roku 2021 zabezpečoval a vykonával všetky administratívne a organizačné veci samosprávneho kraja a metodicky usmerňoval organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.

Úrad BBSK riadil finančné toky rozpočtované na rok 2021, zabezpečoval riadenie rozpočtového procesu, platobný styk vlastného úradu, rozpočtových a príspevkových organizácií. Poskytoval finančné príspevky z vlastných príjmov účelovo určených na úlohy

a akcie vo verejnom záujme a v prospech rozvoja územia BBSK, ako aj na podporu všeobecne prospešných služieb, podnikania a zamestnanosti obciam, mestám a právnickým osobám. Zabezpečoval prezentáciu BBSK na rôznych výstavách a podujatiach v oblasti cestovného ruchu doma i v zahraničí.

5.2 Banskobystrický samosprávny kraj

BBSK v roku 2021 plnil úlohy v oblasti samosprávnych kompetencií v zmysle zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, úlohy originálnej pôsobnosti vyplývajúce zo zákona NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov, ako aj úlohy preneseného výkonu štátnej správy predovšetkým v oblasti vzdelávania.

BBSK riadil hospodárenie v súlade s platnými zákonmi č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom NR SR č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nariadením vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v platnom znení, ako aj všeobecne záväznými nariadeniami samosprávneho kraja a internými predpismi. V roku 2021 sa prihliadalo hlavne na nové rozvojové aktivity BBSK.

BBSK zabezpečoval plnenie úloh v jednotlivých oblastiach nasledovne:

5.2.1 Oblasť vzdelávania

Optimálny stredoškolský systém BBSK reagujúci na aktuálne a budúce potreby trhu práce a požiadavky modernej spoločnosti zabezpečovalo k 31.12.2021 59 škôl a 3 samostatné školské zariadenia s právnou subjektivitou v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK. V roku 2021 z rozpočtu BBSK bol poskytnutý príspevok v celkovej výške 1 195 854,46 eur pre 32 subjektov, ktoré sú zriaďovateľmi 43 neštátnych školských zariadení. Predmetom starostlivosti o vzdelávanie v kraji bolo aj v roku 2021 zabezpečiť v školských zariadeniach BBSK finančné, personálne, materiálno-technické zabezpečovanie a prevádzku výchovno-vzdelávacích procesov.

Medzi tieto hlavné činnosti patrí:

- koordinovanie odbornej činnosti v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu, usmerňovanie činnosti a vydávanie organizačných pokynov pre riaditeľov škôl a školských zariadení v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu,
- vykonávanie odbornej, metodicko-konzultačnej činnosti pre vedúcich zamestnancov škôl a školských zariadení a ostatných pedagogických zamestnancov vrátane vedúcich zamestnancov školských jedální v územnej pôsobnosti BBSK,
- kontrolovanie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane prípravy návrhov opatrení v oblasti riadiacej činnosti vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení,
- spracovanie Stratégie odborného vzdelávania na SOŠ,
- vykonávanie štátnej správy v druhom stupni vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhoduje riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia, ktorého je zriaďovateľom,
- koordinovanie činnosti prác súvisiacich s potrebou a zabezpečením ochranných pomôcok a dezinfekčných prostriedkov, vrátane usmernení počas pandémie COVID-19,
- organizovanie pracovných porád riaditeľov škôl a SZ.

Konsolidovaná výročná správa BBSK za rok 2021

Prehľad škôl a školských zariadení za školské roky 2018/2019 až 2021/2022

Stredné školy	Školský rok 2018/2019		Školský rok 2019/2020		Školský rok 2020/2021		Školský rok 2021/2022	
	Počet škôl	Počet žiakov	Počet škôl	Počet žiakov	Počet škôl	Počet žiakov	Počet škôl	Počet žiakov
Gymnázium	17	4536	16	4 413	16	4 291	15	4 224
Obchodná akadémia	4	843	4	820	4	826	4	823
Hotelová akadémia	1	278	1	267	1	258	1	240
Konzervatórium	1	229	1	232	1	230	1	241
Stredná zdravotnícka škola	3	1071	3	1 045	3	1 126	3	1 144
Škola umeleckého priemyslu					1	35	1	76
Stredná priemyselná škola	4	1465	4	1 423	4	1 343	4	1 286
Stredná odborná škola	25	8085	25	7704	25	7675	25	7715
Spojená škola	5	1775	5	1 732	5	1 740	5	1 744
SPOLU	60	18282	59	17 636	60	17 524	59	17 493
Medziročný pokles		-634		-646		-112		-31

Školské zariadenia – bez právnej subjektivity ako súčasť škôl	Školský rok 2018/2019		Školský rok 2019/2020		Školský rok 2020/2021		Školský rok 2021/2022	
	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov
Školský internát	21	2653	21	2 671	21	2 709	21	2 854
Jazyková škola	3	174	3	183	3	131	2	94
Školská jedáleň	31	9884	29	9 615	29	9 073	29	9 189
Výdajňa školská jedáleň	11		11		11		11	
SPOLU	66	12 711	64	12 469	64	11 913	63	12 137

Školské zariadenia samostatné	Školský rok 2018/2019		Školský rok 2019/2020		Školský rok 2020/2021		Školský rok 2021/2022	
	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov	Počet ŠZ	Počet žiakov
Školský internát	2	1 010	2	984	2	986	2	992
Základná umelecká škola	0	0	0	0	0	0	0	0
Jazyková škola	0	0	0	0	0	0	0	0
Centrum voľného času	1		1		1		1	
Školské hospodárstvo	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	3	1 010	3	984	3	986	3	992

Počet zamestnancov škôl a školských zariadení a Ø mzda za roky 2020 a 2021

Zamestnanci	Prepočítaný evidenčný počet k 31.12.2020	Ø mzda v roku 2020 (v eur)	Prepočítaný evidenčný počet k 31.12.2021	Ø mzda v roku 2021 (v eur)
Pedagogickí zamestnanci škôl	1 619,30	1 510,21	1 681,50	1 667,39
Nepedagogickí zamestnanci škôl	673,1	928,28	751,2	1101,31
Pedagogickí zamestnanci školských zariadení	137,2	963,86	138,73	925,5
Nepedagogickí zamestnanci školských zariadení	278,7	651,54	273,49	773,81

Poznámka: V tabuľke sú uvedené údaje zo štatistického výkazu P1-04

5.2.2 Oblasť kultúry

BBSK je zriaďovateľom 22 kultúrnych inštitúcií, ktoré hospodária ako príspevkové organizácie a to:

- 3 divadlá,
- 6 knižníc,
- 6 múzeí a galérií,
- 6 regionálnych osvetových stredísk,
- 1 hviezdáreň a planetárium.

BBSK 23. augusta 2021 založil neziskovú organizáciu Litera, n.o. so sídlom v Revúcej, nezisková organizácia bola založená za účelom rozvoja kultúry s ohľadom na potreby a rozvoj cestovného ruchu v menej rozvinutom regióne.

V porovnaní s rokom 2021 nedošlo k zmene v počtu kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „KI BBSK“). V roku 2021 došlo k týmto zmenám: Verejná knižnica M. Kováča v spolupráci s oddelením kultúry realizovala v priebehu roka 2021 rekonštrukciu svojich priestorov (bývala práčovňa) vrátane skladových priestorov pre potreby Bábkového divadla na Rázcestí. Divadlo malo v tom čase sklad (rekvizity, kostýmy, scény a celý fundus divadla) uložený v prenajatých priestoroch.

BBSK spolu s kultúrnymi inštitúciami v zriaďovateľskej pôsobnosti v rámci svojej činnosti naplňovali strategické rozvojové ciele, plány práce a činnosti, ako i poslanie vymedzené v zriaďovacích listinách kultúrnych inštitúcií (ďalej len „KI“). BBSK vytváral podmienky pre zveľaďovanie a sprístupňovanie kultúrneho bohatstva kraja na tvorbu, prezentáciu a rozvoj kultúrnych hodnôt a kultúrnych aktivít a rozvoj pamiatkového fondu.

Činnosť jednotlivých kultúrnych inštitúcií bola výrazne ovplyvnená nepriaznivou epidemiologickou situáciou a s tým súvisiacimi nariadeniami o uzatvorení prevádzok kultúrnych inštitúcií, resp. čiastočnom obmedzení činnosti kultúrnych inštitúcií v dôsledku ochorenia COVID-19. Tieto nariadenia výrazne ovplyvnili poskytovanie kultúrnych služieb pre návštevníkov kultúrnych inštitúcií, v tomto období KI BBSK hľadali spôsoby a formy ako poskytovať kultúrne služby prezentáciou svojej činnosti vo virtuálnom priestore na sociálnych sieťach.

V oblasti kultúry boli zabezpečované najmä uvedené činnosti:

- metodické riadenie, usmerňovanie a koordinácia činnosti KI BBSK,
- schvaľovanie organizačných poriadkov KI BBSK,
- schvaľovanie podkladov pre plány činnosti a vyhodnotenie činnosti KI BBSK,

- spracovanie štatistických výkazov (ročný výkaz o ochrane pamiatkového fondu),
- spolupráca s orgánmi štátnej správy a územnej samosprávy pri tvorbe strategických dokumentov a pripomienkovanie prislúchajúcej legislatívy,
- udeľovanie súhlasu na dodatočný vývoz zbierkových predmetov,
- činnosti súvisiace s prevodom vlastníctva hnutelných archeologických nálezov,
- udeľovanie súhlasu na zaplatenie členských príspevkov z rozpočtu zriaďovateľa, záväzných ukazovateľov rozpočtu, sledovanie hospodárenia KI BBSK,
- spracovanie, vedenie a kontrola evidencií (dovolenky, mesačné prehľady dochádzky riaditeľov KI BBSK),
- schvaľovanie zahraničných ciest riaditeľov KI BBSK,
- príprava a spracovanie podkladov a výstupov súvisiacich a činnosťou Komisie kultúry ZBBSK,
- spolupráca s Horehronským múzeom a mestom Brezno v rámci projektu „Obnova mestskej veže“ pri rekonštrukcii objektu mestskej veže a uzavretie zmluvy o dlhodobom prenájme objektu mestskej veže Horehronským múzeom,
- zvyšovanie efektivity procesov pri podávaní projektov KI BBSK do FPU, FPKMN a MK SK prostredníctvom sťahovania požadovaných údajov z portálu OverSi,
- realizácia mimoriadnej revízie zbierkového fondu Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici v rámci harmonogramu stanoveného na rok 2021,
- vydávanie interaktívneho newslettera s ponukou kultúrnych aktivít KI BBSK pre verejnosť,
- prezentačná kampaň na zvýšenie návštevnosti regionálnych knižníc formou natočenia promo videí o knižniciach,
- tvorba nového produktu MÚZPAS kultúrneho návštevníka – vstupenky do piatich múzeí a galérie,
- tvorba a uvedenie do predaja novej kultúrnej služby Tajuplné bytosti alebo Kto po nociach chodí v Horehronskom múzeu, ktorej na tvorbe, propagácii a realizácii sa okrem múzea podieľalo oddelenie kultúry ÚBBSK, Krajská organizácia cestovného ruchu Banskobystrického kraja Turizmus, Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Horehronie,
- príprava a realizovanie podujatia Kultúra ďakuje ľuďom v prvej línii v boji s pandémiou ako prejav vďaky zdravotníkom, lekárom a zamestnancom zariadení sociálnych služieb za nasadenie počas pandémie prostredníctvom divadelných predstavení v našich troch divadlách,
- posudzovanie žiadosti KI BBSK na poskytovanie účelových finančných príspevkov BBSK,
- aktualizácia Digitálneho sprievodcu službami BBSK, ktorý je zverejnený na webovej stránke BBSK a na jednom mieste prehľadne poskytuje ponuku kultúrnych služieb KI BBSK,
- spracovanie splnomocnenia štatutárom KI BBSK na právne úkony, aby konali v mene BBSK, ako zriaďovatelia, pred orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy,
- spracovanie potvrdenia zriaďovateľa KI BBSK o udržateľnosti projektov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou predkladaných žiadostí KI BBSK do grantového systému FPU,
- realizácia letných tematických podujatí pre deti v knižniciach, múzeách a galériách,
- organizovanie pracovných porád s KI BBSK.

Prehľad vybraných ukazovateľov kultúrnych inštitúcií BBSK za roky 2019 – 2021

Ukazovateľ	2019	2020	2021
Divadlá – počet premiér a predstavení	602	250/64*	271/133*
Knižnice – celkový ročný prírastok knižničných jednotiek	14 716	11 661	15 908
Múzeá a galérie – počet ukončených odborne spracovaných zbierkových predmetov v elektronickej forme	7 364	3 391	9 704
Regionálne osvetové strediská - počet usporiadaných súťaží, prehliadok a festivalov za rok (hlavný organizátor)	133	52/10*	74/21*
Hvezdáreň a planetárium - počet kultúrno-výchovných podujatí (exkurzie a programy pre verejnosť)	972	481/24*	473/61*

* prvá hodnota definuje počet prestavení a podujatí naživo, druhá online

BBSK ako zriaďovateľ určoval kultúrnym inštitúciám limit počtu zamestnancov, ktorý bol oproti roku 2020 zvýšený, a to Hontiansko-ipeľského osvetového strediska Veľký Krtíš o 1 a Pohronského múzea Nová Baňa o 1, celkom limit bol vo výške 447,8, priemerný evidovaný počet zamestnancov za rok 2021 bol 426,3.

Ukazovateľ	2019	2020	2021
Limit počtu zamestnancov	442,8	445,8	447,8
Priemerný evidenčný počet zamestnancov (prepočítaný)	428,6	428,9	426,3
Ø mesačná mzda v eur	961,91	1 019,03	1 057,90

(z výkazu Práca 2-04)

Priemerná mesačná mzda na jedného zamestnanca v roku 2021 sa zvýšila v porovnaní s rokom 2020 o 38,87 eur.

5.2.3 Oblasť sociálnej starostlivosti a zdravotníctva

BBSK zabezpečuje v rámci sociálnych služieb výkon svojich kompetencií v zmysle legislatívnych predpisov a to najmä v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov. Oddelenie sociálnych služieb ÚBBSK metodicky riadilo, usmerňovalo a koordinovalo 30 zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK. Ich celková kapacita k 31.12.2021 bola 3 083 miest s celkovým priemerným počtom klientov 2 841,50, čo predstavuje 92,17% obsadenosť zariadení. Nižšia obsadenosť je dlhodobou ovplyvnená prebiehajúcou komplexnou rekonštrukciou v DD a DSS vo Zvolene - Záhonku, ktoré z tohto dôvodu neprijíma nových klientov a pandemiou COVID-19, ktorá tiež ovplyvnila príjem klientov. Práve pandémia priniesla potrebu vytvorenia karanténnych miestností v každom zariadení sociálnych služieb, čo ovplyvnilo a obmedzilo príjem nových klientov. Priemerný počet zamestnancov k 31.12.2021 bol 1 701,28. V zariadeniach pracovalo 145 ľudí so zníženou pracovnou schopnosťou. Priemerná mzda zamestnancov v r.2021 dosiahla výšku 1040,66 eur, čo je nárast oproti roku 2020 o 2,76%.

Prehľad vybraných ukazovateľov sociálneho zabezpečenia za roky 2018 – 2021

Ukazovateľ	2018	2019	2020	2021
Počet zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti	29	28	30	30
Celková kapacita zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti	3 124	3 092	3 083	3 083
Celkový priemerný počet klientov v OvZP	3 003,78	2 985,22	2 898,89	2 841,50
Počet druhov poskytovaných služieb v OvZP	9	7	7	7
Počet financovaných zariadení sociálnych služieb mimo zriaďovateľskej pôsobnosti	49	48	47	47
Počet podporených klientov v zariadeniach mimo ZP BBSK len zo zdrojov BBSK	772	743	761	763
Počet podporených subjektov poskytujúcich poradenstvo a prevenciu mimo ZP BBSK len zo zdrojov BBSK	12	17	15	13
Ø mesačné výdavky na klienta len zdroje BBSK v eur	759,02	897,7	1 028,71	1 054,71
Ø mesačná úhrada klienta v eur	232,78	238,04	259,84	263,42
Spoluúčasť klienta na výdavkoch	30,70%	26,29%	25,26%	24,98%

Za oblasť zdravotníctva BBSK vykonáva prenesený výkon štátnej správy v zmysle zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V rámci svojich kompetencií vydáva povolenia na poskytovanie zdravotnej a lekárenskej starostlivosti, vykonáva dozor, kontrolu, ukladá pokuty, rieši podnety a sťažnosti, schvaľuje biomedicínsky výskum a organizuje pohotovostné služby.

Na základe zmeny organizačného poriadku a organizačnej štruktúry Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja bolo od 1.8.2021 vytvorené Oddelenie centier integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti. Oddelenie bolo vytvorené pre účely implementácie projektu: „Centrá sociálnych služieb ako nástroj viacúrovňového partnerstva pri poskytovaní dlhodobej starostlivosti na komunikačnej úrovni na Slovensku“. Projekt je podporený Európskou komisiou a od 1.10.2020 implementovaný Banskobystrickým samosprávnym krajom.

5.2.4 Oblasť dopravy a cestnej infraštruktúry

V oblasti dopravy zabezpečuje BBSK v rámci originálnych kompetencií pre oblasť prímestskej autobusovej dopravy činnosti v zmysle zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave:

- udeľuje, odníma a mení dopravné licencie na prevádzkovanie pravidelnej autobusovej dopravy, ak východisková zastávka leží na jeho území okrem mestskej dopravy,
- schvaľuje cestovné poriadky pravidelnej autobusovej dopravy a ich zmeny dopravcom, ktorým udelil dopravnú licenciu v rámci svojich kompetencií (okrem mestskej dopravy),
- je objednávateľom pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy vo svojom územnom obvode a zostavuje plán dopravnej obslužnosti kraja,
- vypracúva návrhy zmlúv o službách vo verejnom záujme v pravidelnej prímestskej autobusovej doprave na území samosprávneho kraja, kontroluje ich plnenie,
- vedie evidenciu dopravcov, ktorým vydal dopravnú licenciu a usmerňuje ich činnosť v rámci platnej legislatívy,
- vykonáva odborný dozor v cestnej doprave, kontroluje dodržiavanie platnej legislatívy a schválených cestovných poriadkov,
- ukladá pokuty za iné správne delikty v pravidelnej doprave, ku ktorým došlo v jeho územnom obvode, okrem mestskej dopravy,
- vydáva stanoviská k udeľovaniu a zmenám dopravných licencií a zmenám cestovných poriadkov týkajúcich sa diaľkovej a medzinárodnej pravidelnej autobusovej dopravy, ak

autobusová linka prechádza alebo zasahuje do územia BBSK a vyjadruje sa k návrhu cestovného poriadku z hľadiska zabezpečenia dopravnej obslužnosti kraja,

- spolupracuje so všetkými zainteresovanými organizáciami pri realizácii integrovanej dopravy v regióne, príp. so susednými regiónmi, optimalizácia verejnej hromadnej dopravy, zlepšovanie dopravnej obslužnosti kraja.

V oblasti mestských dráh BBSK zabezpečuje ako prenesený výkon štátnej správy v zmysle zákona o dráhach č. 514/2009 Z. z. :

- úlohy vyplývajúce z postavenia bezpečnostného orgánu a regulačného orgánu voči prevádzkovateľom mestských dráh,
- úlohy vyplývajúce z postavenia vyšetrovacieho orgánu pre nehody a mimoriadne udalosti, ku ktorým došlo na mestských dráhach,
- vykonáva pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu pre stavby mestských dráh a pre stavby v ich ochrannom pásme, ktoré slúžia prevádzke dráhy alebo doprave na nej,
- zisťuje zdroje ohrozovania mestských dráh a nariaďuje ich odstránenie,
- vykonáva štátny odborný dozor na mestských dráhach,
- vydáva a zrušuje povolenie na prevádzkovanie mestských dráh,
- vydáva súhlas na činnosti v ochrannom pásme mestských dráh,
- vydáva a odníma preukaz na vedenie dráhového vozidla mestskej dráhy,
- rozhoduje o zrušení mestskej dráhy,
- prejednáva priestupky podľa stavebných predpisov vo veciach stavby mestských dráh,
- ukladá pokuty za priestupky podľa § 108 a za iné správne delikty, ku ktorým došlo v mestských dráhach podľa § 109 a podľa stavebných predpisov.

V oblasti dopravy na mestských dráhach ako orgán verejnej správy v zmysle zákona o doprave na dráhach č. 514/2009 Z. z.:

- je objednávatelom regionálnej dopravy a mestských a prímestských železničných dopravných služieb vo verejnej osobnej doprave, ktorých objednávatelom nie je ministerstvo, a uhrádza stratu podľa zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme,
- vyjadruje sa k tvorbe cestovného poriadku vnútroštátnej osobnej dopravy z hľadiska zabezpečenia dopravnej obslužnosti kraja, obcí, združenia obcí a mestských aglomerácií,
- vykonáva pôsobnosť licenčného orgánu a bezpečnostného orgánu pre mestskú dopravu,
- vykonáva štátny odborný dozor v mestskej doprave,
- ukladá pokuty za porušenie povinností v mestskej doprave.

Dopravnú obslužnosť kraja v roku 2021 na 205 prímestských autobusových linkách zabezpečovali dopravcovia: Slovenská autobusová doprava Zvolen, a.s. (SAD ZV) a Slovenská autobusová doprava Lučenec, a.s. (SAD LC). V roku 2021 bolo spolu odjazdených 28 192 964,47 km, pričom bolo spolu prepravených 14 217 259 cestujúcich. V rozpočte BBSK bola na finančné plnenie v rámci výkonov vo verejnom záujme schválená čiastka 28 221 000,00 eur, neskôr navýšená o 8 543 157,50 eur. Z príslušnej čiastky boli uhradené preddavky za rok 2021 vo forme zálohových platieb vo výške 19 938 000,00 eur (SAD ZV) a vo výške 10 628 530,00 (SAD LC). V priebehu roka 2021 bola doplatená preukázaná strata za rok 2020 pre dopravcu SAD LC vo výške 1 732 274,92 eur a pre dopravcu SAD ZV v celkovej výške 159 259,61 eur. Zároveň došlo k úhrade preukázanej straty za obdobie 01-11/2021 pre dopravcu SAD LC, v celkovej výške 869 970,57 eur a pre dopravcu SAD ZV, v celkovej výške 3 436 117,44 eur.

Prehľad vybraných ukazovateľov za rok 2020 a 2021

Rok	Ubehnuté km	Prepravené osoby
2020	26 794 602,48	13 568 561
2021	28 192 964,47	14 217 259
Rozdiel	1 398 361,99	648 698,00
% rozdiel (nárast/úbytok)	5,22	4,78

Prehľad vybraných ukazovateľov za rok 2021 podľa dopravcov

Dopravca	Ubehnuté km	Prepravené osoby	Ekonomicky oprávnené náklady /eur/	Tržby z pravidelnej dopravy /eur/
SAD Lučenec	9 252 341,00	4 283 246	14 353 631,07	2 612 050,98
SAD Zvolen	18 940 623,47	9 934 013	30 921 460,53	5 930 728,93
Spolu	28 192 964,47	14 217 259	45 275 091,60	8 542 779,91

5.2.5 Oblasť cestovného ruchu a regionálneho rozvoja

V rámci tejto oblasti BBSK vykonáva originálne kompetencie samosprávneho kraja vyplývajúce zo zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov v oblasti územného plánovania, regionálneho rozvoja a životného prostredia.

BBSK zabezpečoval rozvoj regiónu vytváraním podmienok na rozvoj cestovného ruchu a jeho koordinovaním nasledovne:

- vypracoval Akčný plán na určenie priorít v oblasti rozvoja cykloturistiky a cykloturistického značenia a zabezpečil obnovu cykloturistického značenia v celkovej dĺžke 343 km,
- v spolupráci s občianskym združením z oblasti vlakovej dopravy a KOOCR zabezpečil jazdy historickým vláčikom a zubačky, zabezpečil finančnú podporu skibusu a štyroch cyklobusov,
- v spolupráci s OOCR koordinoval a zabezpečil úpravu a prípravu vybraných turistických trás pre letné a zimné športy,
- v spolupráci s odborom investícií ÚBBSK pokračoval v príprave projektových dokumentácií a pripravil návrh nových investičných akcií na budovanie cyklistických komunikácií. Aktuálne je rozpracovaných 10 projektov v rôznom štádiu rozpracovanosti projektovej dokumentácie,
- participoval odborne a metodicky pri príprave dodatku k VZN č 38/2019 a nastavovaní podmienok výziev pre rok 2021 a zároveň sa podieľal na odbornom posúdení predkladaných žiadostí,
- zabezpečil finalizáciu Kostrovej siete – nadregionálnej siete diaľkových cyklistických trás európskeho štandardu s dopravno-obslužnou i cyklistickou funkciou, a prerokoval návrh dokumentácie s dotknutými samosprávami a organizáciami, pripravil podklady pre schválenie dokumentu ZBBSK, zabezpečil implementáciu dokumentácie do ÚPN BBSK a PUM,
- zabezpečil vypracovanie Koncepcie pre budovanie doplnkových služieb v cykloturistike na území Banskobystrického kraja,
- pripomienkoval návrh strategického dokumentu Plán udržateľnej mobility BBSK – v časti cyklistickej dopravy a pripravil Integrovanú územnú stratégiu BBSK pre programové obdobie 2021 – 2027 pre SPR a UMR – v oblasti cyklistickej dopravy a cykloturistiky,
- podieľal sa na výsledkoch pasportizácie v celkovej dĺžke 3 200 km, kde je možné nájsť komplexný prehľad o stave trás, stave značenia povrchov ap., na základe ktorého sa bude možné rozhodnúť pri nastavovaní akčného plánu na ďalšie obdobia,
- koncepčne pripravoval systémové riešenie ohľadne správy a procesu značenia cyklotrás v BBSK s presahom na národnú úroveň, zabezpečil právnu analýzu fungovania cykloturistiky na Slovensku, ktorú predstavil krajským cyklokoordinátorom,

- v roku 2021 v rámci oddelenia riadenia projektov bolo napísaných 8 žiadostí o externé zdroje v celkovej sume 25,5 mil. eur a odborné sa podieľalo na podaní ďalších 8 žiadostí o externé zdroje v celkovej výške 29,3 mil. eur.
- zabezpečil koordinačné a realizačné činnosti pre využitie adresnej pomoci Európskej komisie a Svetovej banky v rámci iniciatívy Catching-Up Regions zameranej na pomoc dobiehajúcim regiónom.

5.2.6 Obchodné spoločnosti BBSK

Banskobystrický kraj okrem zriaďovacej pôsobnosti rozpočtových a príspevkových organizácií je zriaďovateľom aj nasledovných obchodných spoločností:

Prehľad majetkovej účasti BBSK k 31.12.2021

Názov spoločnosti	Právna forma	Podiel ÚJ na ZI spoločnosti v %	Podiel ÚJ na hlasovacích právach v %	Hodnota vkladu v eur 31.12.2021
BBRSC	a.s.	100	100	5 053 200,00
Organizátor IDS BBSK	a.s.	100	100	110 000,00
Rozvojové služby BBSK	s.r.o.	100	100	448 000,00
Agro - drevinový ekosystém BBSK	s.r.o.	100	100	74 000,00
Služby rozvoja budov BBSK	s.r.o.	100	100	1 116 644,04
Škola v prírode Liptovská Porúbka	s.r.o.	49	49	298 746,00
Spolu				7 100 590,04

Banskobystrická regionálna správa ciest, a. s.

Banskobystrická regionálna správa ciest, a. s., bola založená 21.9.2007 so 100% podielom BBSK v nominálnej hodnote 33 200 eur. Predmet činnosti je zameraný hlavne na údržbu a správu cestných komunikácií a s tým súvisiacich činností.

V decembri 2013 sa začal proces kapitalizácie dlhodobej pohľadávky BBSK voči BBRSC, a. s. Banská Bystrica a k 1.1.2014 bolo základné imanie spoločnosti navýšené na 4 563 200,00 eur. Na základe UZBBSK č. 370/2017 bolo základné imanie navýšené o 490 000,00 eur. K 31.12.2021 BBSK vlastní 100 ks akcií po 332,00 eur, 151 ks akcií po 30 000,00 eur a 1 akciu v hodnote 490 000,00 eur. Dcérska účtovná jednotka Banskobystrická regionálna správa ciest k 31.12.2021 má základné imanie vo výške 5 053 200,00 eur.

Podľa predloženej individuálnej účtovnej závierky BBRSC, a. s. v roku 2021 hospodárila so ziskom pred zdanením vo výške 3 003 359,00 eur.

Po zúčtovaní splatnej dane z príjmov a odloženej dane z príjmov, BBRSC za rok 2021 vykázala zisk po zdanení 2 400 788,00 eur.

Rozvojové služby BBSK s.r.o.

Spoločnosť bola založená 3.1.2019 so 100% podielom BBSK v nominálnej hodnote 30 000,00 eur. Na základe UZBBSK č. 93/2018 mala spoločnosť vlastné imanie 90 000,00 eur z čoho 30 000,00 eur tvorilo základné imanie a 60 000,00 eur tvorí vklad spoločníka do kapitálových fondov. Na základe UZBBSK č. 565/2021 bolo zvýšené základné imanie spoločnosti o nepeňažný vklad vo výške 358 000,00 eur, základné imanie celkom je 388 000,00 eur. Celkový majetkový vklad do spoločnosti k 31.12.2021 je 448 000,00 eur. Rozvojové služby s.r.o. boli založené ako sociálny podnik v zmysle Zákona č. 112/2018 Z.z. Hlavným predmetom spoločnosti sú služby v oblasti cestovného ruchu, stavebníctva a obchodu. Dcérska účtovná

jednotka Rozvojové služby s.r.o. mala k 31.12.2021 podľa individuálnej účtovnej závierky vlastné imanie 617 974,00 eur a dosiahla hospodársky výsledok po zdanení 133 261,00 eur.

Agro-drevinový ekosystém BBSK, s.r.o.

Spoločnosť Agro-drevinový ekosystém BBSK, s.r.o. bola založená 10.08.2019 zápisom do obchodného registra. Z UZBBSK č. 192/2019 bolo učené vlastné imanie vo výške 74 000,00 eur z toho 30 000,00 eur ako základné imanie zapísané ORSR a 44 000,00 eur ako tvorba kapitálového fondu. BBSK na základe podielov zapísaných v ORSR má v spoločnosti 100 % podiel. K 31.12.2021 spoločnosť dosiahla výsledok hospodárenia na základe účtovných výkazov -139 479,00 eur. Opravná položka k tejto spoločnosti bola tvorená vo výške 74 000,00 eur.

Služby rozvoja budov BBSK, s.r.o.

Spoločnosť Služby rozvoja budov BBSK, s.r.o. bola založená 28.02.2020 zápisom do obchodného registra. Z UZBBSK č. 278/2019 bolo určené vlastné imanie vo výške 50 000, eur z toho 30 000,00 eur ako základné imanie a 20 000,00 eur ako tvorba kapitálových fondov. BBSK na základe podielov zapísaných ORSR má v spoločnosti 100 % podiel. Podľa UZBBSK č. 342/2020 bol navýšený nepeňažný vklad do spoločnosti vo výške 487 159,04 eur a podľa UZBBSK č. 454/2020 bol navýšený nepeňažný vklad v hodnote 1 350 000,00 eur. Na základe UZBBSK č. 561/2021 bolo UZBBSK č. 454/2020 zrušené, na základe UZBBSK č. 564/2021 bolo navýšené základné imanie spoločnosti o peňažný vklad 950 000,00 eur na 980 000,00 a o nepeňažný vklad vo výške 487 159,04 eur, čiže celkové základné imanie spoločnosti je 1 467 159,04 eur z toho je ešte nesplatená časť vo výške 370 515 eur. Kapitálové fondy tvoria 20 000 eur. Podľa individuálnej účtovnej závierky k 31.12.2021 bol výsledok hospodárenia -4 469,00 eur. Opravná položka k 31.12.2021 nebola tvorená a opravná položka k 31.12.2020 vo výške 37,00 eur bola k 31.12.2021 zrušená.

Organizátor IDS BBSK, a.s.

Spoločnosť Organizátor IDS BBSK, a.s. bola založená 09.11.2021 zápisom do ORSR, BBSK na základe podielov zapísaných ORSR má v spoločnosti 100 % podiel. Na základe UZBBSK č. 611/2021 je vklad do spoločnosti vo výške 110 000,00 eur, s tým, že emisný kurz za ktorý spoločnosť vydáva jednu akciu je 1 100,00 eur, pričom základné imanie spoločnosti je 100 000,00 eur a je rozdelené na 100 ks kmeňových akcií na meno v nominálnej hodnote jednej akcie 1 000,00 eur pričom akcie spoločnosti budú vydané v zaknihovanej podobe nebudú verejne obchodovateľné a prevoditeľnosť akcií na meno bude obmedzená v zmysle stanov spoločnosti, vo výške 10 000 eur je tvorené Emisné ážio. Podľa predloženej účtovnej závierky k 31.12.2021 bol výsledok hospodárenia vo výške -534,00 eur.

Škola v prírode LP, spol. s. r. o.

Spoločnosť vznikla v roku 2008 s predmetom činnosti prenájom nehnuteľností s poskytovaním iných než základných služieb, prenájom hnutelných vecí a upratovacie práce.

Spoločníkmi sú:

1. TATRA REAL, a.s. s 51%-ným vkladom v nominálnej hodnote 310 928,00 eur,
2. BBSK so 49%-ným vkladom v nominálnej hodnote 298 746,00 eur.

Nakoľko podľa predložených predpokladaných výsledkov, vlastné imanie pridruženej účtovnej jednotky BBSK Škola v prírode LP, s.r.o. kleslo k 31.12.2021 na 305 526,00 eur, BBSK zrealizoval výšku svojho dlhodobého finančného majetku vytvorením opravnej položky vo výške 149 149,00 eur.

6 Informácie o stave a vývoji BBSK v roku 2021

6.1 Oblasť rozpočtu

Rozpočet Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len BBSK) na roky 2021 – 2023 bol schválený Uznesením Zastupiteľstva BBSK (ZBBSK) číslo 457/2020 zo dňa 30.11. 2020 v celkovom objeme 269 703 417,00 eur, čo bolo v porovnaní rokom s 2020 viac o 16 752 134 eur.

Bežný rozpočet bol schválený ako prebytkový, s prebytkom 5 332 029,00 eur, kapitálový rozpočet schodkový, so schodkom 55 804 302,00 eur. Rozpočet finančných operácií bol schválený s prebytkom 50 472 273,00 eur. Schodok kapitálového rozpočtu bol krytý prebytkom bežného rozpočtu a prebytkom finančných operácií, takže celkový rozpočet BBSK vrátane finančných operácií bol schválený ako vyrovnaný. V roku 2021 bolo schválených celkom 8 zmien rozpočtu, v dôsledku ktorých rozpočet samosprávneho kraja k 31.12.2021 klesol o 7 961 823,00 eur na 261 741 594,00 eur. Kapitálové výdavky sa oproti schválenému rozpočtu znížili o 29 139 522,00 eur a bežné výdavky naopak vzrástli o 20 383 006,00 eur. Výdavkové finančné operácie vzrástli o 794 693,00 eur.

Prehľad plnenia rozpočtu BBSK v rokoch 2019 – 2021 /eur/

Ekonomická klasifikácia	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021
Bežné príjmy	199 928 332,33	206 437 268,19	200 225 650,00	207 139 851,00	216 088 178,83
Kapitálové príjmy	2 824 413,13	7 847 160,00	10 612 780,00	5 844 908,00	4 270 542,88
Príjmy spolu	202 752 745,46	214 284 428,59	210 838 430,00	212 984 759,00	220 358 721,71
Bežné výdavky	164 169 896,65	184 597 213,46	194 893 621,00	215 276 627,00	200 841 043,68
Kapitálové výdavky	27 546 937,65	34 095 696,61	66 417 082,00	37 277 560,00	29 251 727,00
Výdavky spolu	191 716 834,30	218 692 910,07	261 310 703,00	252 554 187,00	230 092 771,13
Prebytok (+)/schodok (-) bežného rozpočtu	35 758 435,68	21 840 054,73	5 332 029,00	-8 136 776,00	15 247 135,15
Prebytok (+)/schodok (-) kapitálového rozpočtu	-24 722 524,52	-26 248 536,21	-55 804 302,00	-31 432 652,00	-24 981 184,57
Prebytok (+)/schodok (-) rozpočtu	11 035 911,16	-4 408 481,48	-50 472 273,00	-39 569 428,00	-9 734 049,42
Príjmové finančné operácie	32 894 755,38	53 662 880,28	58 864 987,00	48 756 835,00	44 005 567,44
Výdavkové finančné operácie	7 147 777,21	8 153 208,31	8 392 714,00	9 187 407,00	9 099 280,90
Prebytok (+)/schodok (-) finančných operácií	25 746 978,17	45 509 671,97	50 472 273,00	39 569 428,00	34 906 286,54
Príjmy BBSK vrátane finančných operácií	235 647 500,84	267 947 308,87	269 703 417,00	261 741 594,00	264 364 289,15
Výdavky BBSK vrátane finančných operácií	198 864 611,51	226 846 118,38	269 703 417,00	261 741 594,00	239 192 052,03
Prebytok (+)/schodok (-) rozpočtu vrátane finančných operácií	36 782 889,33	41 101 190,49	0	0	25 172 237,12
Prebytok vylúčením finančných operácií (+)/schodok (-) vylúčením finančných operácií rozpočtu s vylúčením finančných operácií	11 035 911,16	-4 408 481,48	-50 472 273,00	-39 569 428,00	-9 734 049,42
Zmena stavu pohľadávok a iné zmeny	-1 988 953,93	-784 281,17	-1 158 385,00	-1 158 385,00	-981 303,15
Schodok/prebytok ESA 2010	9 046 957,23	-5 192 762,65	-51 630 658,00	-40 727 813,00	-10 715 352,57

Poznámka: Prebytok rozpočtu uvedený v tabuľke je vykázaný v súlade s § 10 ods. 3 zák. č. 583/2004 Z. z. pred uplatnením § 16 ods. 6 zákona citovaného zákona

Výsledok hospodárenia, vyčíslený v súlade s § 10 ods. 3 písm. a) a b) zák. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, pred uplatnením § 16 ods. 6 zákona citovaného zákona v roku 2021 dosiahol schodok 9 734 049,42 eur. Podľa § 4 ods. 7 citovaného zákona, sa pre potreby vyčíslenia

schodku alebo prebytku rozpočtu vyššieho územného celku uplatňuje jednotná metodika platná pre Európsku úniu (ESA 2010), podľa ktorej do výsledku hospodárenia vstupuje aj zmena stavu vybraných záväzkov a pohľadávok. Výsledok hospodárenia v metodike ESA 2010 je schodok vo výške 10 715 352,57 eur.

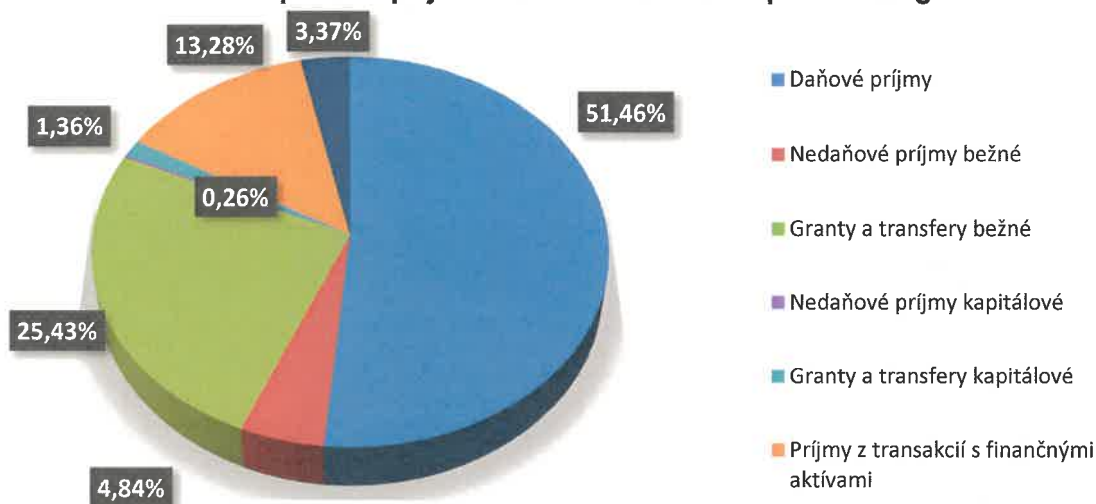
6.1.1 Príjmy BBSK

Rozpočet príjmov BBSK tvoria daňové príjmy, nedaňové príjmy, granty a transfery. Súčasťou rozpočtu sú tiež príjmové finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov. Rozpočet príjmov vrátane príjmových finančných operácií na rok 2021 bol schválený vo výške 269 703 417,00 eur, k 31.12.2021 bol upravený na 261 741 594,00 eur. Zníženie rozpočtu príjmov bolo ovplyvnené znížením rozpočtu nedaňových bežných príjmov škôl a školských zariadení, kapitálových grantov a transferov, tiež príjmových finančných operácií. Upravený rozpočet príjmov vrátane príjmových finančných operácií bol k 31.12.2021 naplnený v objeme 264 364 289,15 eur, čo predstavuje 101,00%. Na splnení rozpočtu sa v podstatnej miere podieľali príjmy daňové, ktorých plnenie k 31.12.2021 dosiahlo výšku 136 048 210,13 eur. splnený bol tiež rozpočet bežných grantov a transferov a to v objeme 67 232 601,89 eur. V roku 2021 bol aj napriek zvýšeniu splnený aj rozpočet nedaňových kapitálových príjmov a to vo výške 118,74%. v porovnaní s rokom 2020 kleslo plnenie kapitálových grantov a transferov o 3 982 087,68 eur a ja napriek zníženiu rozpočtu roku 2021 o 5047 357,00 eur bol upravený rozpočet naplnený v objeme 3 582 451,47 eur. Plnenie rozpočtu príjmových finančných operácií vo výške 90,26%, bolo ovplyvnené predovšetkým čerpaním úverových zdrojov a prostriedkov rezervného fondu.

Prehľad plnenia príjmov BBSK za roky 2019 – 2021 /eur/

Ekonomická klasifikácia		Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	2021 % plnenia
Príjmy		235 647 500,84	267 947 308,87	269 703 417,00	261 741 594,00	264 364 289,15	101,00%
100	Daňové príjmy	131 672 976,02	130 652 101,41	121 500 000,00	125 500 000,00	136 048 210,13	108,40%
200	Nedaňové príjmy bežné	13 835 381,38	12 654 445,56	15 370 000,00	14 796 000,00	12 807 366,81	86,56%
300	Granty a transfery bežné	54 419 974,93	63 130 721,22	63 355 650,00	66 843 851,00	67 232 601,89	100,58%
Bežné príjmy		199 928 332,33	206 437 268,19	200 225 650,00	207 139 851,00	216 088 178,83	104,31%
200	Nedaňové príjmy kapitálové	259 414,22	282 621,25	300 000,00	579 485,00	688 091,41	118,74%
300	Granty a transfery kapitálové	2 564 998,91	7 564 539,15	10 312 780,00	5 265 423,00	3 582 451,47	68,04%
Kapitálové príjmy		2 824 413,13	7 847 160,40	10 612 780,00	5 844 908,00	4 270 542,88	73,06%
400	Príjmy z transakcií s finančnými aktívami	24 894 755,38	21 454 614,28	25 535 108,00	37 630 001,00	35 096 665,67	93,27%
500	Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci	8 000 000,00	32 208 266,00	33329879	11 126 834,00	8 908 901,77	80,07%
Príjmové finančné operácie		32 894 755,38	53 662 880,28	58 864 987,00	48 756 835,00	44 005 567,44	90,26%

Podiel plnenia príjmov BBSK v roku 2021 podľa kategórií

Rozhodujúcim zdrojom príjmov BBSK, tak ako po predchádzajúce roky, boli daňové príjmy, ktoré tvorili 51,46% celkového rozpočtu príjmov v roku 2021. Granty a transfery poskytnuté Banskobystrickému kraju a organizáciám v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti sa na rozpočte podieľali: granty a transfery bežné vo výške 25,43% a granty a transfery kapitálové vo výške 1,36 %. Nedaňové príjmy BBSK v roku 2021 boli spolu bežné a kapitálové vo výške 5,10%. Prevody z peňažných fondov, prostriedky z predchádzajúcich rokov a ostatné finančné operácie sa na rozpočte podieľali vo výške 13,28% a návratné finančné výpomoci tvorili 3,37% príjmov BBSK v roku 2021.

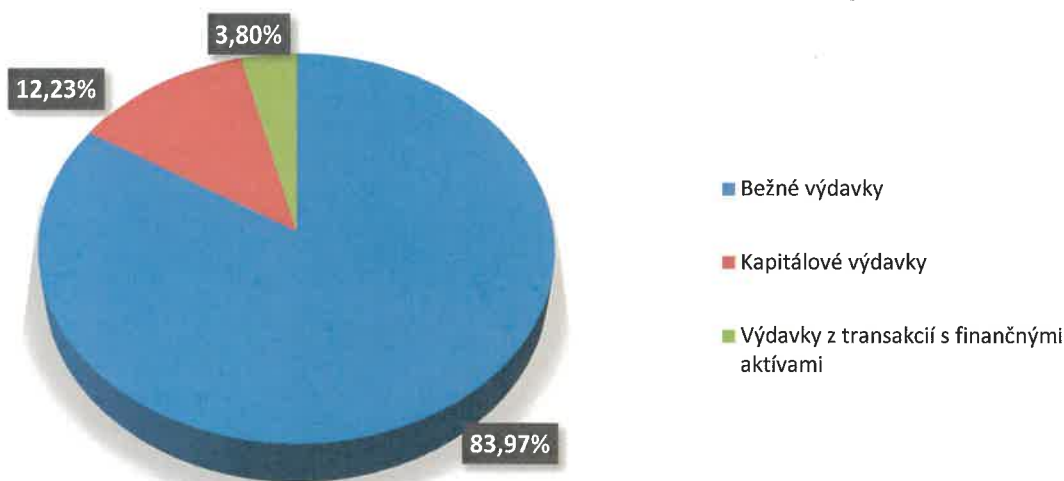
6.1.2 Výdavky BBSK

Rozpočet výdavkov BBSK tvoria bežné výdavky, kapitálové výdavky a súčasťou rozpočtu sú aj výdavkové finančné operácie, ktorými sa realizuje splácanie istín prijatých úverov. Rozpočet výdavkov vrátane finančných operácií na rok 2021 bol schválený v celkovej výške 269 703 417,00 eur, čo bolo oproti schválenému rozpočtu v roku 2020 viac o 16 752 134,00 eur. Po úpravách rozpočet výdavkov v roku 2021 klesol na 261 741 594,00 eur, ale skutočné čerpanie výdavkov v roku 2021 s porovnaním na rok 2021 bolo menej o 12 345 933,64, keď dosiahol výšku 239 192 052,03 eur. V roku 2021 vrástli bežné výdavky v porovnaní s rokom 2020 o 8,80%, ich podiel na celkom rozpočte bol 83,97%, čerpanie kapitálových výdavkov bolo nižšie roku 2020 o 14,21% a tvorili 12,23% celkového výdavkového rozpočtu. Výdavkové finančné operácie vzrástli o 11,60% v porovnaní s rokom 2020, pričom splátky istín v roku 2021 zrástli o 26,88% v porovnaní s minulým rokom. Podiel výdavkových finančných operácií v roku 2021 na celkovom rozpočte výdavkov BBSK bol 3,80%.

Prehľad čerpania výdavkov BBSK za roky 2019 – 2021 /eur/

Ekonomická klasifikácia		Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	2021 % plnenia
Výdavky		198 864 611,51	226 846 118,38	269 703 417,00	261 741 594,00	239 192 052,03	91,38%
600	Bežné výdavky	164 169 896,65	184 597 213,46	194 893 621,00	215 276 627,00	200 841 043,68	93,30%
700	Kapitálové výdavky	27 546 937,65	34 095 696,61	66 417 082,00	37 277 560,00	29 251 727,45	78,46%
800	Výdavky z transakcií s finančnými aktívami	7 147 777,21	8 153 208,31	8 392 714,00	9 187 407,00	9 099 280,90	99,04%

Podiel plnenia výdavkov BBSK v roku 2021 podľa kategórií

6.1.3 Úrad BBSK

Prehľad čerpania rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie za roky 2019 – 2021 /eur/

Ekonomická klasifikácia	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	2021 % plnenia
600 Bežné výdavky	11 007 148,50	11 098 799,47	15 275 156,00	18 810 500,00	15 821 632,76	84,11%
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	2 878 638,22	3 255 433,59	4 023 662,43	4 196 612,24	4 021 508,60	95,83%
620 Poistné a príspevok do poisťovní	1 194 711,38	1 362 552,16	1 638 864,57	1 714 134,60	1 651 985,51	96,37%
630 Tovary a služby	3 529 981,67	3 895 592,15	5 870 679,00	8 658 320,14	6 613 239,94	76,38%
640 Bežné transfery	3 082 641,92	2 370 059,02	3 488 250,00	3 987 733,02	3 389 483,79	85,00%
650 Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom, pôžičkou, návratnou finančnou výpomocou a finančným prenájomom	321 175,31	215 162,55	253 700,00	253 700,00	145 414,92	57,32%

Prehľad čerpania rozpočtu podľa funkčnej klasifikácie za roky 2019 – 2021 /eur/

Funkčná klasifikácia	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	2021 % plnenia
01.1.1 Výkonné a zákonodarné orgány	8 809 920,98	8 609 284,32	12 331 346,00	12 218 625,00	10 394 216,87	85,07%
01 Výsledok - Všeobecné verejné služby	8 809 920,98	8 609 284,32	12 331 346,00	12 218 625,00	10 394 216,87	85,07%

Konsolidovaná výročná správa BBSK za rok 2021

02.02.0	Civilná ochrana	1 451,96	604 978,90	501 310,00	3 229 735,00	2 900 700,13	89,81%
02 - Výsledok	Obrana	1 451,96	604 978,90	501 310,00	3 229 735,00	2 900 700,13	89,81%
04.1.1	Všeobecná ekonomická a obchodná oblasť	0	14 000,00	15 000,00	37 500,00	33 050,00	88,13%
04.1.2	Všeobecná pracovná oblasť	296 263,00	274 500,00	349 500,00	1 050 600,00	649 655,12	61,84%
04.5.1	Cestná doprava		0	0,00	100 000,00	0	x
04.7.3	Cestovný ruch	1 242 133,48	1 001 808,90	1 113 000,00	1 342 400,00	1 229 287,31	91,57%
04.7.4	Viacúčelové rozvojové projekty	657 379,08	594 277,35	965 000,00	831 640,00	614 723,33	73,92%
04 - Výsledok	Ekonomická oblasť	2 195 775,56	1 884 536,25	2 442 500,00	3 362 140,00	2 526 715,76	75,15%
Výsledok	Úrad BBSK	11 007 148,50	11 098 799,47	15 275 156,00	18 810 500,00	15 821 632,76	84,11%

Rozpočet Úradu BBSK na rok 2021 bol schválený v celkovej výške 15 275 156,00 eur. Z celkového rozpočtu tvoril rozpočet daňových a nedaňových príjmov čiastku 15 233 406,00 a z dotácií ŠR 41 750,00 eur. V priebehu roka bol celkový rozpočet Úrad BBSK upravený na výšku 18 810 500,00, z toho výška Rezervy BBSK bola v čiastke 100 000,00 eur. Z upraveného rozpočtu bolo vyčerpaných 15 821 632,76 eur a čerpanie vo výške 84,11%. Daňové a nedaňové príjmy z toho tvorili čiastku 14 278 894,76 eur a čerpanie zo ŠR bolo vo výške 1 542 738,00 eur. Výdavky zo ŠR boli pokryté náklady na zabezpečenie očkovania obyvateľstva BBSK, náklady spojené s preneseným výkonom štátnej správy na činnosť školského úradu a telefónne poplatky zamestnanca Útvaru krízového riadenia. Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov ÚBBSK za rok 2021 je oproti roku 2020 vyššie o 4 722 833,29 eur.

Prehľad čerpania výdavkov podľa programovej štruktúry za roky 2019 – 2021 /eur/

Programová klasifikácia		Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Upravený rozpočet 2021	Skutočnosť 2021	2021 % plnenia
001	Samospráva manažment a kontrola	988 085,91	1 573 970,25	1 843 630,00	4 418 922,00	3 828 299,03	86,63%
002	Regionálny rozvoj a cestovný ruch	3 409 588,41	2 267 522,92	3 803 000,00	4 493 620,00	3 614 241,86	80,43%
004	Podporné služby	1 172 600,52	1 131 375,96	2 023 245,00	1 974 545,00	1 345 165,13	68,13%
005	Majetok	301 364,77	562 977,75	703 500,00	715 500,00	398 306,07	55,67%
006	Administratíva	5 085 508,89	5 562 952,59	690 178,1	7 107 913,00	6 635 620,67	93,36%
014	REZERVA BBSK	50 000,00	0	0,00	100 000,00	0	x
Výsledok	ÚRAD BBSK	11 007 148,50	11 098 799,47	15 275 156,00	18 810 500,00	15 821 632,76	84,11%

6.2 Oblasť účtovníctva

6.2.1 Výsledok hospodárenia podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve
v znení neskorších predpisov

Podľa metodiky účtovníctva štátu a samosprávy podľa princípov Medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor a v súlade s Opatrením MF SR č. MF/16786/2007-31 v platnom znení sa výsledok hospodárenia zisťuje ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovej triedy 6 a nákladov, účtovaných na účtoch účtovej triedy 5.

Úrad BBSK dosiahol k 31.12.2021 kladný výsledok hospodárenia vo výške 95 248,41 eur, čo je v porovnaní s minulým rokom o 12 528 554,63 eur menej. Náklady celkom pred zdanením sú 155 534 897,65 eur, ktoré sú v porovnaní s rokom 2020 vyššie o 14 008 714,65 eur. V porovnaní s rokom 2020 sa znížila spotreba materiálu a to o 28 448,80 eur. V roku 2021 významne tiež rástli osobné náklady a to o 1 978 544,72 eur v porovnaní s rokom 2020, čo je zapríčinené nárastom minimálnej mzdy v roku 2021, a tiež zvýšením počtu zamestnancov. Položky, ktoré zvýšili celkové náklady ÚBBSK sú tiež tvorba rezerv z prevádzkovej činnosti, a to o 3 023 952,54 eur viac ako to bolo v roku 2020.

Výnosy celkom sú 155 710 879,15 eur, ktoré sú v porovnaní s minulým rokom tiež vyššie, a to o 1 559 388,77 eur. Splatná daň za rok 2021 je 80 733,09 eur. ÚBBSK v porovnaní s rokom 2020 zaznamenal zvýšenie hlavne u daňových výnosov samosprávy a to o 5 396 108,72 eur. Rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK v roku 2021 tiež hospodárili so ziskom v celkovej sume 49 540,41 eur a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK hospodárili tiež so ziskom 158 890,27 eur.

/eur/

Názov	Úrad BBSK	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie	Konsolidované údaje za konsolidovaný celok BBSK
Výnosy celkom	155 710 879,15	103 468 349,92	48 613 675,73	236 884 330,05
z toho:				
Tržby za vlastné výkony a tovar		11 643 923,79	3 510 470,42	23 694 663,19
Zmena stavu zásob		232,59	-6 030,11	-5797,52
Aktivácia		294 950,90	383 148,89	737 637,34
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	136 080 041,63			136 080 041,63
Ostatné výnosy z prevádzkových činností	1 494 965,05	692 225,77	644 941,18	3 215 593,38
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti	481 883,16	380 796,90	26 596,81	889 239,87
Finančné výnosy	385 331,30	5,94	53 364,75	385 410,56
Mimoriadne výnosy		5380,31		5 380,31
Výnosy z transferov RO, PO a VÚC	17 268 658,01	90 450 833,72	44 001 183,79	71 882 161,29
Náklady celkom	155 534 897,65	103 416 343,76	48 425 372,15	233 984 743,03
z toho:				
Spotrebované nákupy	856 487,86	12 748 010,02	6 535 860,85	26 536 233,41
Služby	22 838 494,43	5 183 243,75	3 783 154,61	20 165 123,26
Osobné náklady	7 539 738,66	67 675 818,97	34 055 554,07	119 054 289,63
Dane a poplatky	140 140,90	300 729,35	198 730,23	783 825,99
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	1 341 389,08	390 079,91	436 387,73	2 443 685,33

Konsolidovaná výročná správa BBSK za rok 2021

Odpisy, rezervy a opravné položky	44 776 654,52	5 758 348,67	3 371 649,17	54 827 245,79
Finančné náklady	287 116,60	47 591,01	44 035,49	396 537,39
Mimoriadne náklady				65 634,10
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	77 754 875,60	11 312 522,08		9 712 168,13
Výsledok hospodárenia pred zdanením	175 981,50	52 006,16	188 303,58	2 899 587,02
Splatná daň z príjmov	80 733,09	2 465,75	29 773,79	715 543,33
Dodatočne platená daň z príjmov			-360,48	-360,48
Výsledok hospodárenia po zdanení	95 248,41	49 540,41	158 890,27	2 184 404,17

6.2.2 Bilancia aktív a pasív

Bilancia aktív a pasív vyplýva z individuálnej účtovnej závierky Úradu BBSK za rok 2021 a zo zostavených sumárnych účtovných závierok za rozpočtové a za príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK za rok 2021.

Majetkové pomery BBSK sú vyjadrené na nasledovných súvahových aktívach a pasívach k 31.12.2021:

/eur/

Názov	Úrad BBSK	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie
STRANA AKTÍV			
Spolu majetok	365 855 515,95	58 881 092,75	41 997 925,71
v tom:			
A. Neobežný majetok	144 666 372,24	50 866 160,79	36 796 438,42
B. Obežný majetok	221 153 323,13	7 827 855,33	5 150 661,40
C. Časové rozlíšenie	35 820,58	187 076,63	50 825,89
STRANA PASÍV			
Vlastné imanie a záväzky	365 855 515,95	58 881 092,75	41 997 925,71
v tom:			
A. Vlastné imanie	169 179 327,71	559 820,73	4 264 729,91
B. Záväzky vrátane rezerv	163 564 090,89	46 655 050,31	30 019 732,58
z toho:			
Rezervy	105 985 513,63	40 261,95	5 925,37
Zúčtovanie medzi subjektami VS	4 363 367,54	41 626 534,56	28 661 064,08
Dlhodobé záväzky	784 894,63	586 657,52	237 043,24
Krátkodobé záväzky	5 228 361,97	4 401 596,28	1 115 699,89
Bankové úvery	47 201 953,12		
C. Časové rozlíšenie	33 112 097,35	11 666 221,71	7 713 463,22

Podrobnejší popis jednotlivých aktív a pasív je v Poznámkach individuálnej účtovnej závierky BBSK zostavenej k 31.12.2021 a konsolidovanej účtovnej závierky k 31.12.2021, ktoré sú prílohami Konsolidovanej výročnej správy BBSK za rok 2021.

6.3 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po zostavení konsolidovanej účtovnej závierky BBSK vzhľadom na situáciu, ktorá nastala po 31.12.2021 v súvislosti s celosvetovo sa šíriacim ochorením COVID-19 identifikujeme potenciálny vplyv na finančnú situáciu a rozpočtové hospodárenie BBSK v roku 2022, tiež okrem vplyvu pandémie na finančnú situáciu a rozpočtové hospodárenie BBSK bude mať vplyv aj zvýšená miera inflácie v roku 2022 a to hlavne zvýšené ceny energií. Ďalším

negatívnym faktorom, ktorý bude mať dopad na hospodárenie BBSK je vojnový konflikt na Ukrajine, ktorý vypukol na konci februára 2022 a s tým spojená migrácia vojnových utečencov. V čase písania tejto správy v nadväznosti na zlepšujúcu pandemickú situáciu so šírením ochorenia COVID-19 na Slovensku, vláda SR úplne uvoľnila protipandemické opatrenia. BBSK na základe toho očakáva naštartovanie ekonomického rastu a zníženie vynakladaných nákladov na pandémiu COVID -19.

V dôsledku vypuknutia vojnového konfliktu na Ukrajine, BBSK vyčlenilo na základe UZBBSK č. 733/2022 zo svojho rozpočtu 250 000,00 eur na pomoc vojnovým migrantom. Okrem finančných prostriedkov BBSK pre pomoc utečencom z Ukrajiny vyčlenilo, tiež aj svoje voľné ubytovacie kapacity, ktoré má vo svojich OvZP.

Pretože sa situácia stále vyvíja, vedenie účtovnej jednotky si nemyslí, že je možné poskytnúť kvantitatívne odhady potenciálneho vplyvu súčasnej situácie na účtovnú jednotku. Vedenie účtovnej jednotky bude pokračovať v monitorovaní potenciálneho dopadu, pričom podnikne všetky možné kroky na zmiernenie akýchkoľvek negatívnych dopadov a akýkoľvek negatívny vplyv resp. straty zahrnie účtovná jednotka do účtovníctva a účtovnej závierky v roku 2022.

7 Predpokladaný budúci vývoj

Základným nástrojom hospodárenia Banskobystrického samosprávneho kraja, ktorým sa riadi financovanie jeho úloh a funkcií, je rozpočet.

Uznesením Zastupiteľstva BBSK č. 650/2021 bol schválený Rozpočet BBSK na rok 2022, ktorý je podľa vývoja a potrieb v priebehu roka 2022 upravovaný zmenami rozpočtu.

7.1 Bežný a kapitálový rozpočet a finančné operácie

/eur/

Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet
Bežné príjmy	219 062 800,00
Daňové príjmy (100)	138 000 000,00
Nedaňové bežné príjmy (200)	14 520 000,00
Bežné granty a transfery (300)	66 542 800,00
Kapitálové príjmy	67 084 295,00
Kapitálové nedaňové príjmy (230)	870 515,00
Kapitálové granty a transfery (320)	66 213 780,00
Príjmové finančné operácie	24 809 087,00
Bežné výdavky (600)	209 334 719,00
Kapitálové výdavky (700)	94 437 698,00
Výdavkové finančné operácie (800)	7 183 765,00

7.2 Výdavky BBSK podľa programov

/eur/

Program č.	Názov programu	
001	Samospráva, manažment a kontrola	2 418 860,00
002	Regionálny rozvoj a cestovný ruch	5 449 500,00
004	Podporné služby	2 211 680,00
005	Majetok	979 500,00

Konsolidovaná výročná správa BBSK za rok 2021

006	Administratíva	8 411 055,00
007	Komunikácie	13 620 000,00
008	Verejná doprava	30 858 500,00
009	Zdravotníctvo	206 500,00
010	Kultúra	10 341 688,00
011	Vzdelávanie	84 808 000,00
012	Sociálne služby	43 217 601,00
013	Investičná činnosť	37 237 437,00
014	Rezerva BBSK	0
015	Projekty EÚ	64 012 096,00
01501	Projekty EÚ bežné	6 811 835,00
01502	Projekty EÚ kapitálové	57 200 261,00

8 Záver

BBSK tak ako v predchádzajúcich rokoch, plnil aj v roku 2021 zákonom stanovené úlohy vo všetkých oblastiach samosprávnych kompetencií, zabezpečoval výkon a financovanie prenesených a originálnych kompetencií v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva, kultúry a dopravy.

Účtovná závierka BBSK za rok 2021 bola predložená v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na overenie audítorom. Audit individuálnej účtovnej závierky BBSK, ako aj konsolidovanej účtovnej závierky BBSK za rok 2021 vykonala audítorská firma **ACCEPT AUDIT & CONSULTING, s.r.o., Baštová 38, 080 01 Prešov, SLOVAKIA.**

Ing. Ján Lunter,
predseda BBSK

9 Prílohy

Individuálna účtovná závierka za rok 2021 za Úrad BBSK
Správa nezávislého audítora k IUZ
Konsolidovaná účtovná závierka za BBSK za rok 2021
Správa nezávislého audítora ku KUZ

